

"WAT BESTAAT ER OP DIT OGENBLIK AAN SCHOOLTOETSEN?" VROEG EEN VONNER. VLUG WERD NAAR DE WAR GESCHREVEN EN EVEN VLUG KWAM HET ANTWOORD. WE GEVEN HIERONDER DE LIJST, OMDAT WE ERVAN OVERTUIGD ZIJN DAT NOG ANDERE VONNERS ER OOK BELANGSTELLING VOOR KUNNEN HEBBEN. HIER GAAN WE DAN.

1. A.D. DE GROOT: 'VIJFEN EN ZESSEN. CIJFERS EN BESLISSINGEN: HET SELECTIEPROCES IN ONS ONDERWIJS' (GRONINGEN, 1967, 2DE DRUK; VOORAL HFDST. VIII 'STUDIETOETSEN EN SELECTIEVRIJ ONDERWIJS', BLZ. 196 v.v.);
2. DR. R. R. GRAS: 'STUDIETOETSEN VOOR MODERNE TALEN' (GRONINGEN, WOLTERS-NOORDHOFF, 1967; EMPIRISCHE STUDIES OVER ONDERWIJS, 1);
3. 'AMSTERDAMSE SCHOOLTOETSEN. VERSLAG VAN HET EERSTE ONDERZOEK 'L.O.-SCHOOLTOETS AMSTERDAM 1966' (GRONINGEN, WOLTERS-NOORDHOFF; EMPIRISCHE STUDIES OVER ONDERWIJS, 3);
4. DRS. L. RADEMAKER: 'OBJECTIEVE PRESTATIETOETSEN, I.H.B. "MULTIPLE-CHOICE"-TOETSEN. ELEMENTAIRE INFORMATIE EN PRAKTISCHE RICHTLIJNEN' (GRONINGEN, 1969; INFORMATIE OVER OPVOEDING EN ONDERWIJS, 14);
5. DRS. H. WESDORP: 'TOETSEN EN TESTS VOOR DE MOEDERTAAL' (IN: 'MODERN MOEDERTAALONDERWIJS', PURMEREND 1970, BLZ. 39 T/M 48; MEERMOER 1, UITG. IN OPDR. VAN DE VON);
6. NORMALISATIEBLAD VOOR DE OPMAAK VAN MEERKEUZE-ITEMS [CITO-PUBLICATIE NR. 1, UITG. CENTRAAL INSTITUUT VOOR TOETSONTWIKKELING CITO TE ARNHEM, Z.J.);
7. DRS. H. WESDORP: 'ITEMTYPEN TER METING VAN DE TAALVAARDIGHEID (CITO-PUBLICATIE NR. 3; UITG. ZOALS BIJ 6, 1970);
8. A.D. DE GROOT EN R.F. VAN NAERSSSEN E.A.: 'STUDIETOETSEN: CONSTRUEREN, AFNEMEN, ANALYSEREN (DEN HAAG, 1969; ZEER SPECIALISTISCH!);
9. MADERE INFORMATIE BIJ HET CENTRAAL INSTITUUT VOOR TOETSONTWIKKELING TE ARNHEM; DIRECTEUR: DRS. J.W. SOLBERG).

BOEKEN BOEKEN BOEKEN BOEKEN BOEKEN

K.C. LAMBERT-ANEMA: GESPREKKEN MET KLEUTERS. DEEL 1: HET HUIS (THIEME-ZUTPHEN, 83 F).

DIT BOEK ONTSTOND UIT EEN EXPERIMENT VAN DE WERKPLAATS KINDERGEMEENSCHAP TE BILTHOVEN MET KLEUTERS VAN 4 TOT 7 JAAR. VELE KLEUTERLEIDSTERS WERKTEN ER GEDURENDE JAREN AAN MEE. CENTRAAL STOND DE VRAAG: "IN HOEVERRE KAN DE ALGEMENE ONTWIKKELING VAN DE KLEUTER ER TOE BIJDAGEN DE OVERGANG NAAR HET LAGER ONDERWIJS BETER TE DOEN VERLOPEN?" ER WERD DUS GESTREEFD NAAR EEN WERKVORM, WAARIN DEZE 'ALGEMENE ONTWIKKELING' EEN PLAATS KREEG. DE SCHRIJFSTER ONTWIKKELDE WAT ZIJ HET ONTWIKKELINGSVERHAAL NOEMT. HET MOET HET KIND IN AANRAKING BRENGEN MET DE WERELD VAN MENSEN, DIEREN EN DINGEN IN ZIJN ALLERNAASTE OMGEVING. HET BESTAAT UIT EEN AANEENSCHAKELING VAN KORTE KLASSEGESPREKKEN, IN ÉÉN GROTE DOORLOPENDE LIJN. HET DOEL EN HET GEBRUIK VAN HET ONTWIKKELINGSVERHAAL WORDT OP DE BLADZIJDEN 7 TOT EN MET 11 HELDER UITEENGEZET. DE REST VAN HET BOEK (TOT BLZ. 67) BEHANDELT 'HET HUIS'. DE TEKST, GESTELD IN DE WE-VORM, GEEFT GROEPS- EN KLASSEGESPREKKEN MET KLEUTERS WEER. ELKE LEIDSTER KAN HIERUIT EEN MASSA VRAGEN PUREN EN KRIJGT TEGELIJK EEN OVERZICHT VAN DE VERSCHILLENDE RICHTINGEN, DIE KUNNEN INGESLAGEN WORDEN! HEEL WAT SUGGESTIES VOOR CREATIEF HANDWERK, LIEDJES, VERHALEN OF VERSJES ZIJN TUSSEN DE GESPREKKEN UITGESTROOID. DE TEKENINGEN ZIJN FUNCTIONEEL: OP BLZ. 35 BIJVOORBEELD STAAT EEN AFBEELDING VAN EEN KAMER VAN KISTEN (AFMETING 20x30x40 CM) GEBOUWD DOOR 4-JARIGE KLEUTERS. DE INHOUDE: NA EEN ALGEMENE INLEIDING OVER HET HUIS, KOMT DE INDELING VAN HET HUIS AAN DE BEURT, NADAT DE VERSCHILLENDE SOORTEN HUIZEN BESPROKEN ZIJN GEWEEST. VERDER GAAT HET OVER SLAAP-, BAD-, BABY-, EET- EN ZITKAMER; OOK DE GANG EN DE KEUKEN KOMEN AAN DE BEURT. TENSLOTTE DE VOEDING EN DE KLEDING.

EEN KORT PROEFJE? "NU KOMEN WE IN DE HAL OF IN DE GANG. WE PRATEN OVER 'T VERSCHIL HIER TUSSEN. EEN HAL IS ROND OF VIERKANT EN EEN GANG IS RECHT EN SMAL EN LANG, ZEGT EEN JONGETJE. HIJ MAG HET OP HET BORD TEKENEN, MET ALLE DEUREN DIE JE ZIET. INEENS ZEGT EEN KIND: EEN HAL IS NET ZO ALS EEN VERTELHOEK. NU SPELEN WE DAT DE KINDEREN DE DEUREN ZIJN, WANT ER ZIJN VEEL DEUREN. BIJ SOMMIGEN ZELFS WEL ZES: BUITENDEUR, W.C.-DEUR, EETKAMER- EN ZITKAMERDEUR, KELDERDEUR EN KEUKENDEUR."

DIT BOEK IS EEN ECHTE "VELDVERKENNING"!

EN NOG BOEKEN ...

~~J.G.M.~~WECK: 5000 OPSTELLEN LEERDEN... (W.VERSLUYS' UITGEVERSMIJ.N.V.AMSTERDAM-ANTWERPEN; 80 F).

UIT EEN DUIZENDTAL EXAMENOPSTELLEN EN VIJFDUIZEND SCHOOLOPSTELLEN BLEEK, DAT VEEL LEERLINGEN MET DEZELFDE MOEILIKHEDEN WORSTELDEN (ONGEVEER 75 % VAN DE ALGEMENE FOUTEN): INTERPUNCTIE-, STIJL-, TAAL- EN SPELLINGSPROBLEMEN. HIEROVER HANDELT DIT BOEK. ECHTER, OOK DE ALGEMENE ONTWIKKELING VAN HET OPSTEL, HET MAKEN VAN SCHEMA'S, HET LEREN ZIEN VAN BIJZONDERHEDEN EN HET BEGIN EN EINDE KRIJGEN AANDACHT. DIVERSE DEEL-OEFENINGEN HELPEN DE LEERLINGEN DE BEHANDELDE PROBLEMEN TE VERWERKEN. DE AUTEUR BEOOGT LEERLINGEN VANAF DE DERDE KLAS VAN HET ATHENEUM. ENKELE PUNTEN UIT DE INHOUDSTAFEL: HET LEZEN VAN DE TITEL, TAALARMOEDE, HUMOR, DE KOMMA IN DE BEPERKENDE EN UITBREIDENDE BIJVOEGLIJKE BIJZIN, DAN-ALS, HEN-HUN, ZES OPSTELLEN MET VRAGEN EN OPDRACHTEN.

EEN NUTTIGE WEGWIJZER, WAARAAN JONGE LEERKRACHTEN HÉÉL VEEL STEUN KUNNEN HEBBEN!

D.B.VAN NISIUS: SPREKEN VOOR DE KLAS (MALMBERG, 'S-HERTOGENBOSCH, 4DE DRUK, 61 F).

IN DIT BOEK WORDT AANDACHT BESTEED AAN DIE FACETTEN VAN HET SPREKEN DIE IN DE HANDEL EN HET BEDRIJFSLEVEN BELANGRIJK ZIJN: HET TELEFOON- EN VERKOOPSGESPREK. VERDER WORDEN DE INFORMATIEVE SPREEKBEURT, DE BOEKBESPREKING, DE DISCUSSIE EN DE GELEGENHEIDSTOESPRAAK NADER BELICHT. DIT VOOR HET TWÉÉDE DEEL VAN HET BOEK; HET EERSTE DEEL BEVAT VANZELFSPREKEND WENKEN VOOR DE SPREEKBEURT IN DE LAGERE KLASSEN, GEVOLGD DOOR EENVOUDIGE OPDRACHTEN. VERDER WORDT EEN 'BEOORDELINGSSTAAT' VOORGESTELD, WAAROP DE LEERLINGEN DE VERSTAANBAARHEID, HOUDING VOOR DE KLAS, VLOTHEID VAN SPREKEN, WOORDKEUZE, UITSpraak EN OVERZICHTELIJKHEID EN DUIDELIJK MOETEN BESPREKEN EN MOTIVEREN. OOK VOOR DE DISCUSSIE WORDT ZO 'N BEOORDELINGSSTAAT AFGEDRUKT. ER ZIJN EEN PAAR ROLLENSPEL-OPDRACHTEN EN EEN ONDERWERP WAAROVER EEN 'KLASSETRIBUNAAL' KAN GAAN SPREKEN.

GEEN HEMELBESTORMEND BOEK, NET ZOALS HET VOORGAANDE, MAAR EEN WERK, WAARUIT JE EEN HELEBOEL PRETTIGE EN INTERESSANTE DETAILS KAN HALEN!

RA, RA, WAT IS DAT? HONDERD EN ÉÉN KLEUTERRAADSeltjes (VERMANDE ZONEN, IJMUIDEN, 1966, 68 F)

EEN FIJN BOEK! IN ZIJN INLEIDING ZEGT DR. P.H. SCHRÖDER, DAT RAADSELS ZO OUD ZIJN ALS DE MENSHEID (HET BOEK DER RECHTERS IN HET OUDE TESTAMENT BEVAT ER); MET SPITSVONDIGHEID EN SCHERPZINNIGHEID KUNNEN ZE OPGELOST WORDEN. HET VERNUFT VAN DE MAKER SLIJPT ZICH LANGS DAT VAN DE OPLOSSER EN BEIDE WORDEN ER SCHERPER VAN. DE SAMENSTELSTER, MEJUFFROUW W.M. NIJKAMP, FUNDEERT HAAR BUNDEL (BLZ. 6-11), GEEFT ENKELE SUGGESTIES EN MEDEDELINGEN VAN LEIDSTERS, DIE DE RAADSELS UIT HET BOEK REEDS GEPROBEERD HEBBEN, GEEFT DAN NOG OPMERKINGEN OVER DE RAADSELS ZELF EN... DE OPLOSSINGEN (MET MOGELIJKE VARIANTEN).

DE SAMENSTELLING ONTSTOND ZÉÉR GELEIDELIJK EN WERD VAAK GETEST; AAN DE HAND VAN GEGEVENS VAN LEIDSTERS RANGSCHIKTE NIJKAMP DE VERZAMELING IN VOLGORDE VAN MOEILIKHEID. OVER DE BETEKENIS VAN RAADSELS VOOR KLEUTERS: ZE SCHEPPEN ER GENOEGEN IN, ZE WORDEN GEDWONGEN GOED TE LUISTEREN, ZIJ MOETEN MET HET GEHOORDE IETS DOEN (DE OPLOSSING TOONT OF ZE HET GESPROKEN WOORD OPGENOMEN EN VERWERKT HEBBEN). "HET GAAT BIJ ONZE RAADSELS NIET ZOZEER OM HET VINDEN VAN HET ENIG JUISTE ANTWOORD, ALS WEL OM HET FEIT DAT HET KIND NADENKT EN DAT LEUK VINDT, VREUGDE ERAAN BELEEFT. VOORBEELD: BIJ MOOI WEER ZIE JE HEM NIET,

WEL ALS HET REGENT DAT HET GIET.

ANTWOORD: PARAPLU. DOOR DE KLEUTERS WERDEN GENOEMD: REGENWOLK, REGENBOOG, REGENPLAS OP STRAAT, NATTE REGENJAS, WITTE LUCHT. HET ZOU DWAASHEID ZIJN DEZE ANTWOORDEN NIET GOED TE KEUREN."

WAT DOE JE ERMEE? ERMEE WERKEN MET EEN GROTE GROEP? DE HELE KLAS? KLEINE GROEPJES? LAAT JE DE RAADSELS WEL OF NIET VAN BUITEN LEREN? LAAT JE DE ANTWOORDEN WEL OF NIET TEKENEN? OF LAAT JE ZE FLUISTEREN? JE KAN ER VERSCHILLENDE RICHTINGEN MEE UIT.

EGHT OOK IETS OM OUDERS AAN TE BEVELEN! EEN STAP IN DE RICHTING VAN WAT OP BLZ. ÉÉN VAN DEZE VON-INFORMATIE WERD GEVRAAGD BIJ DE CONCLUSIE.

- DRIE -